21/03/2022

Γ’ Κατανυκτικός Εσπερινός: Η διαχρονικότητα της διδασκαλίας του Αγ. Γρηγορίου Παλαμά

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πέτρας και Χερρονήσου

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πέτρας και Χερρονήσου κ. Γεράσιμος χοροστάτησε στην Ακολουθία του Γ΄ Κατανυκτικού Εσπερινού που τελέσθηκε στον Ιερό Ναό Αγίου Αντωνίου, πόλεως Αγίου Νικολάου.

Προ της απόλυσης και στο πλαίσιο των ομιλιών που πραγματοποιούνται στην εκκλησιαστική περιφέρεια της Ιεράς Μητρόπολης σε κάθε Κατανυκτικό Εσπερινό προς πνευματική ωφέλεια και επιστηριγμό του ευσεβούς ποιμνίου κατά την περίοδο της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, **ο Ιεροκήρυκας Πανοσ. Αρχιμ. π. Εμμανουήλ Κατσαρός μίλησε με θέμα: «Η επικαιρότητα της διδασκαλίας του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά».**

Ο π. Εμμανουήλ ανέπτυξε το θέμα του, προσεγγίζοντας πολύ εύστοχα, περιεκτικά και με σαφήνεια την εμβληματική προσωπικότητα και την διδασκαλία ενός από τους σπουδαιότερους Πατέρες της Εκκλησίας και στερεωτές της Ορθοδόξου

Πίστεως, τον οποίο η Αγία μας Εκκλησία προβάλλει κατά την Β΄ Κυριακή των Νηστειών.

Οι βασικοί άξονες πάνω στους οποίους στηρίζεται η διδασκαλία του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, όπως υπογράμμισε, είναι οι εξής:

α) η δυνατότητα της γνώσης και της κοινωνίας με τον Θεό,

β) η προτεραιότητα της εκκλησιαστικής εμπειρίας απέναντι σε κάθε διανοητική πρόσβαση στη θεολογική αλήθεια,

γ) η καθ' ησυχίαν αγωγή της νοεράς και αδιάλειπτης προσευχής και η ασκητική εν γένει βιοτή των μοναζόντων με σκοπό την ένωση και κοινωνία με τον Θεό,

δ) η διάκριση μεταξύ αμέθεκτης Θείας Ουσίας και μεθεκτών Θείων Ενεργειών,

ε) ο άκτιστος χαρακτήρας και η σημασία του Θαβωρίου φωτός,

στ) ο άνθρωπος ως η ανακεφαλαίωσις των του Θεού κτισμάτων,

ζ) η κάθαρση του νοός από τα πάθη της ατιμίας,

η) ο νούς ως κατ' εικόνα Θεού και ως η κατ' εξοχήν κατοικία του θείου έρωτος,

θ) ο φωτισμός,

ι) η θέωση ως άκτιστη δωρεά του Θεού και όχι αποτέλεσμα φυσικής μιμήσεως, ικανότητας και προκοπής,

ια) η άσκηση της εγκράτειας, της αγάπης και της προσευχής ως φιλοκαλική προετοιμασία της ψυχής για τον θείο φωτισμό,

ιβ) η θεοπτία και η ένωση του ανθρώπου με τον Θεό ως το κατ' εξοχήν σωτηριολογικό γεγονός της Εκκλησίας, το οποίο θεμελιώνεται θεολογικά πάνω στην αμοιβαία συσχέτιση Χριστολογίας και Πνευματολογίας.

«Είναι ανόθευτη, είναι αληθινή αυτή η διδασκαλία», σημείωσε, «γιατί πολύ απλά στηρίζεται στη Χάρη του Θεού και στον προσωπικό πνευματικό αγώνα του Αγίου Γρηγορίου. Γι' αυτό βρίσκεται πάντα στην επικαιρότητα», είπε ο π. Εμμανουήλ.

Ο π. Εμμανουήλ κατέκλεισε την ομιλία του, λέγοντας: «Ο Άγιος Γρηγόριος, μιμούμενος όλους τους Αγίους και Πατέρες της Εκκλησίας, πρώτα έζησε αυτή την αλήθεια και έπειτα τη δίδαξε και έκανε αγώνες γι' αυτήν. Δεν αρκείται στις θεολογικές και ηθικολογικές και φιλοσοφικές γνώσεις. Με τον καθημερινό αγώνα

και την αδιάλειπτη προσευχή απεκδύεται τον παλαιό άνθρωπο και ενδύεται τον νέο εν Χριστώ άνθρωπο. Απαλλάσσεται από οποιοδήποτε άλλο πνεύμα και γίνεται κοινωνός του πνεύματος του Θεού.

Για τον Άγιο Γρηγόριο, όπως και όλους τους Πατέρες, ο άνθρωπος έρχεται αληθινά και πραγματικά σε ένωση με τον Θεό και όλη η ύπαρξή του διαπερνάται από τη θεία άκτιστη ενέργεια. Η σωτηρία είναι κάτι περισσότερο από την συγχώρηση. **Είναι μια αληθινή αναγέννηση του ανθρώπου. Η αναγέννηση αυτή επιτυγχάνεται όχι με την καλλιέργεια των φυσικών και ηθικών ενεργειών και δυνάμεων του ανθρώπου, αλλά με τις άκτιστες ενέργειες του Θεού, ο οποίος συναντά και περιπτύσσεται τον άνθρωπο και τον δέχεται σε αληθινή και συνεχή κοινωνία μαζί του».**